

Bibliografija

KANONSKE VIZITACIJE ZAGREBAČKE (NAD)BISKUPIJE

Metod HRG – Josip KOLANOVIĆ

U suvremenoj historiografiji kanonske vizitacije sve više dobivaju na značenju kao prvorazredni izvor za najrazličitija povijesna istraživanja. Poticaj za revalorizaciju tog povijesnog izvora osobito je dalo istraživanje povijesne sociologije kršćanstva pri čemu je naglasak stavljen na istraživanje povijesti vjerske prakse kao i općenito povijesti pastora.¹ Budući da istraživanje povijesti vjerske prakse obuhvaća i vrlo široku problematiku od općega interesa, kao što je povijest školstva, povijesna demografija i proučavanje mentaliteta širih slojeva, razumljivo je da je to pobudilo i zanimanje ostalih istraživača. Najrazličitiji podaci koje sadržavaju kanonske vizitacije – od podataka za proučavanje demografije, kulturne povijesti, povijesti umjetnosti pa do onih koji osvjetljavaju cjelokupan život najniže strukturalne jedinice u crkvenoj instituciji, župe – omogućili su istraživačima da na temelju vizitacija daju široku analizu povijesnog, kulturnog i gospodarskog razvitka pojedinih krajeva.² U našoj historiografiji u tom pogledu najindikativniji su radovi s područja povijesti umjetnosti, školstva i glazbe kao i autohtonosti nacionalne svijesti, jezika i kulture osobito u područjima koja su duže vremena bila pod izravnim stranim utjecajem, kao što je Dalmacija i Istra.³

U posljednje vrijeme na izuzetno značenje kanonskih vizitacija pozornost je svratio i XII. kongres crkvenih arhivista održan u Napulju 3–6. listopada 1978. godine, na kojem je problematika vizitacija obrađena s arhivističkog i historiografskog gledišta.⁴

Premda je taj kongres ukazao na izuzetnu vrijednost kanonskih vizitacija kao povijesnog izvora, razumljivo je da je i ranije različitim istraživanjima kao i raspravama o vizitacija-

-
- 1 Usp. P. Chaunu, Une histoire religieuse sérielle, *Revue d'Histoire Moderne et Contemporaine*, 5/1965/8. Primjer povijesti pastora usp. I. Škreblin, Pastorizacija u gradu Zagrebu kroz 18. i 19. st., *Kulturno-povijesni zbornik zagrebačke nadbiskupije*, Zagreb 1944, 727–808.
 - 2 Iscrpnu literaturu radova koji su rađeni na temelju vizitacija vidi kod N. Coulet, *Les visites pastorales*, Brepols, Turnhout-Belgium, 1977.
 - 3 To su radovi A. Horvat, Dj. Cvitanović, D. Baričević, L. Šabana, A. Rubi-Filipi, S. Kožula, J. Barlé, Vj. Horšić, F. Brdarić, J. Buturac, i dr. Svakako bi bilo potrebno izraditi bibliografiju svih radova s naznakom specijalnih područja istraživanja, a koji su kao izvor koristili vizitacije.
 - 4 Radovi XII. kongresa crkvenih arhivista objavljeni su u *Archiva Ecclesiae. Bolletino dell'Associazione archivistica XXII–XXIII* (1979–1980), Città del Vaticano, 1980. 500 str.

ma ta problematika sve više sazrijevala. Nema sumnje, i historiografsko suvremeno usmjerenje koje težište ne stavlja isključivo na političku povijest već na osvjetljavanje cjelokupnog života u prošlosti u njegovim mnogostrukim strukturama, samo je pridonijelo revalorizaciji kanonskih vizitacija za najrazličitija povijesna istraživanja. Ovdje navodimo kapitalno djelo N. Couleta *Les visites pastorales* koje je izašlo u poznatoj seriji *Typologie des sources du moyen âge occidental*⁵ u kojem je detaljno razrađen pojam, povijesni razvitak te isticanje aspekata koji pružaju vizitacije kao dokument. To djelo se, doduše, ograničilo na vizitacije u srednjem vijeku, ali ono je nezaobilazno i za pristup vizitacijama općenito kao povijesnom izvoru.

U sustavnom evidentiranju vizitacija najdalje su pošli Francuzi. Već 1949. godine poduzeto je na području Francuske evidentiranje svih sačuvanih vizitacija i plod toga pothvata, koji provodi *Centre Nationale de la recherche scientifique*, jest prvi svezak Repertorija pastoralnih vizitacija Francuske koji je izašao 1977. godine.⁶ Taj Repertorij u prvoj svojoj fazi izrade treba obuhvatiti sve vizitacije do 1790. godine. Po svojoj koncepciji i obradi Repertorij francuskih vizitacija i s arhivističkog i sa znanstvenog obavijesnog stajališta predstavlja novost u obradi vizitacija kao izvora. Pod pojmom vizitacije u tom Repertoriju iznose se tri skupine građe: dokumentacija koja je prethodila vizitaciji (odredbe, uputstva), sam tekst zapisnika vizitacije što se redovito naziva „kanonskom vizitacijom” i, konačno, sva dokumentacija koja je proizašla nakon vizitacije na temelju izravnog uvida u stanje pojedine župe ili crkvene institucije. Takav kompleksan pristup gradi vizitacija omogućuje da se problematika zapisnika vizitacije osvijetli mnogo šire i obuhvati niz dokumenata koji se inače redovito nisu svrstavali u kompleks toga svojevrsnog povijesnog izvora. Zanimljiva je i obrada svake pojedine vizitacije. Da bi se moglo dobiti što potpunije znanstveno obavijesno pomagalo, za svaku biskupiju se donosi popis sačuvanih starih karata, najvažnija literatura o odnosnoj biskupiji kao i podaci za crkvenu geografiju koji sadrže osnovne pokazatelje o administrativnoj podjeli biskupije u pojedinom vremenskom razdoblju. Kod opisa pojedinih vizitacija prisutni su elementi koji sadrže: datum održavanja vizitacije, ime vizitatora, popis pohođenih mjesta u slučajevima kada vizitacija obuhvaća do 10 mjesta ili popis arhidakonata i dekanata kada je broj mjesta veći, nadalje, podatke o jeziku, vanjskim osobinama dokumenata, mjestu čuvanja te bibliografiju o tome da li je vizitacija objavljena, korištena ili pak spominjana u literaturi. Takav pristup obradi sačuvane građe daje cjelovitu i potpunu obavijest o građi s relevantnim podacima o bibliografiji i predstavlja putokaz za svako dalje evidentiranje i prezentiranje takve građe.

Svakako, najveća novost u tom pothvatu je i izrada analize sadržaja svake sačuvane vizitacije na temelju unaprijed utvrđenog brojčanog „koda”. Čitav sadržaj vizitacija kodiran je u 10 velikih skupina (O. Okolnosti vizitacije, 1. Zemljopisni i društveni podaci,

5 Svezak o pastoralnim vizitacijama koji je napisao N. Coulet izašao je kao 23. svezak spomenute serije, kojoj je glavni urednik L. Genicot.

6 *Répertoire des visites pastorales de la France. Première série. Anciens diocèses (jusqu'en 1790)*. 1 svezak: Agde–Bourges, Paris 1977.

2. Župna crkva, 3. Financije i nekretnine, 4. Crkveno osoblje, 5. Redovničke zajednice, 6. Bogoštovlje, 7. Pouka, školstvo i društvena skrb, 8. Župljani i njihov ćudoredni život, 9. Otpadnici i nekatolici), koje se opet dijele u druge podskupine. Sve te sadržajne „natuknice” označene su brojevima koji se donose u opisu svake vizitacije. Na taj način je istraživačima omogućeno da za svaku vizitaciju mogu lako uočiti bitne sadržajne cjeline koje se u njoj nalaze. Time je data i bitna baza podataka koji se naknadno mogu lako i mehanografski obraditi za područje svake biskupije i čitave Francuske.

Takav pothvat zacijelo znači veliki napredak u prezentiranju vizitacije i može poslužiti i drugim narodima da na sličan način znanstvenoj javnosti pruže veliko sadržajno bogatstvo koje se nalazi u spisima vizitacija.

Premda ne tako sustavno, i drugi narodi su pristupili evidenciji vizitacija bilo za veća područja bilo za određene veće vremenske periode. Primjere za to imamo u već navedenom zborniku sa XII. kongresa crkvenih arhivista i brojnim publikacijama koje se za najstarije razdoblje navode u knjizi *N. Coulet, Les visites pastorales*.

U Hrvatskoj su, doduše, vizitacije već dosta korištene u proučavanju povijesti pastoralne, zatim povijesti umjetnosti, školstva i glazbe, ali gotovo ništa nije poduzeto da se sustavno evidentiraju. Budući da se vizitacije većinom čuvaju u biskupijskim i samostanskim arhivima, zadaća je u prvom redu crkvenih arhivista, a i šire kulturne javnosti, da se već jednom pristupi cjelovitom evidentiranju i osnovnoj obradi te građe. Jedan od pokušaja i poticaja za izradu takvog pregleda jest i ovo objavljivanje spisa vizitacija zagrebačke (nad)biskupije. On ima svoje specifičnosti koje nadilaze izradu pregleda za cijelu Hrvatsku. Razumije se, pristupanje evidenciji i popisivanju za šire područje tražilo bi i drukčiju metodologiju i specifičan oblik izrade takvog pregleda koji bi bio značajan prinos ne samo crkvenoj historiografiji već i nezaobilazno pomagalo i za druga gospodarsko-društvena i cjelovita kompleksna istraživanja domaće prošlosti.

POJAM I KRATKI POVIJESNI RAZVITAK VIZITACIJA

Pod pastoralnim vizitacijama podrazumijevamo posjete nadležnih crkvenih osoba u svrhu povremenog nadzora nad mjestima, ustanovama i osobama podložnim crkvenoj vlasti. Već prema tome tko obavlja taj nadzor pastoralne naravi, razlikujemo *apostolske, biskupske, arhidakonske* i *redovničke* vizitacije.

Pod apostolskim vizitacijama podrazumijevamo pastoralni pohod osobe koju je delegirala Sveta stolica. Redovito obuhvaćaju šire područje i više biskupija.⁷ Biskupske i arhi-

⁷ Samo primjera radi navodimo poznate apostolske vizitacije koje su u Dalmaciji obavili Valier (1579) i Priuli (1603), a čuvaju se u Tajnom vatikanskom arhivu. Na temelju tih vizitacija A. Rube-Filipi u Radovima Instituta JAZU u Zadru objavio je niz zapaženih radova: Ninske crkve u dokumentima iz godine 1579. i 1603, Radovi IJAZU u Zadru 16–17 (1969), 549–596; Samostan i crkva Sv. Marije u Zadru, Ondje 13–14 (1968), 231–235; Biogradsko-vransko primorje u doba mletačko-turskih ratova, *Povijest Vrane*, Zadar 1971, 503–596. Usp. također i doktorsku disertaciju I. Vitezića, čiji je dio objavljen pod naslovom *La prima visita apostolica postridentina in Dalmazia (nell'anno 1579)*, Roma 1957.

đakonske vizitacije obavljaju se na području jedne biskupije odnosno arhidakonata. Dok su apostolske vizitacije dosta rijetke, ove posljednje su uvjetovane određenim pastoralnim i vjerskim problemima užega područja, osobito u starijem razdoblju, a kasnije su redovite i obavljale su se svake godine ili u dužim vremenskim razdobljima (svake treće, pete godine). S njima su najtješnje povezani izvještaji *Ad limina*, koji su ponajčešće sažeci vizitacija koje su obavljali biskupi ili osobe koje su oni delegirali te su izravno slani Svetoj stolici.⁸ Redovničke vizitacije ograničene su na određenu redovničku zajednicu i obavljaju ih redovnički poglavari odnosno osobe koje su oni delegirali.

Prve poznate propise o održavanju vizitacija imamo iz 4. st. Sinoda u Laodiceji 380. godine propisuje da na Istoku biskupi obavljaju vizitacije područja svoje jurisdikcije. Na Zapadu 516. godine Sinoda u Tarragoni određuje vizitacije župa. Već u 8. st. u Francuskoj su pojedini biskupi redovito sami ili preko arhidakona obavljali vizitacije župa na svome području.⁹

Za naše krajeve svjedočanstva o najstarijim vizitacijama te dijelom i tekstove tih vizitacija donosi Farlatti u djelu *Illyricum sacrum*.

Za *zagrebačku biskupiju* prvi poznati propis o vizitacijama nalazimo u Statutu zagrebačkog kaptola iz 1334. godine.¹⁰ U odredbi o arhidakonima govori se o njihovoj službi te se ističe da imaju vlast suditi u duhovnim parnicama svoga arhidakonata. Arhidakon je također morao pohađati župe svoga arhidakonata, poučavati vjernike, ispiti-vati i ispravljati zapažene prijestupe i pogreške, a teže slučajeve javljati biskupu. Izričito se navodi arhidakonova obveza pohađanja župa. Pri tom pohodu on treba ispitati sve što se odnosi na život i rad župnika: da li je sposoban za obavljanje službe, obdržava li kanonske propise, da li mu je potreban župni pomoćnik, kako obavlja bogoslužje, a posebno kako podjeljuje sakramente, moli li časoslov i kako se odnosi prema svojim poglavarima. Ukratko, dužnost mu je bila istražiti sve što se protivi Božjim i crkvenim zakonima bilo kod svećenika ili vjernika, ispraviti što je u njegovoj moći, a ono što nije mogao osobno ispraviti dužan je dojaviti biskupu i o tome ga izvijestiti. Određeno je i da se pri pohodu župama arhidakonu moraju osigurati konji za njega i njegovu pratnju od pet ili sedam osoba.

Prema toj odredbi Statuta zagrebačkog kaptola jasno je istaknuta svrha vizitacija: one su prvenstveno pastoralne naravi. To je osnovni cilj svih vizitacija i prije i poslije Tridentskog sabora koji potvrđuju svi sačuvani izvještaji. Iz navedene odredbe nije jasno

8 Lexikon für Theologie und Kirche (LThK), Freiburg 1965², 10, 812–813. Vrlo iscrpnu studiju o izvještajima *ad limina* donosi S. Kovačić, Najstariji izvještaji o stanju makarske biskupije u Tajnom vatikanskom arhivu (1626–1658), Split 1975, 9–23. Usp. također J. Matanić, Izvještaji zagrebačkih biskupa i nadbiskupa sačuvani u Vatikanskom arhivu, Bogoslovska smotra 45 (1975), 117–126; M. Hrg, O izvještajima đakovačkih i zagrebačkih biskupa i nadbiskupa u Vatikanskom arhivu, *Croatica christiana periodica* 2 (1978), 64–74; Isti, Izvještaj biskupa Haulika o stanju zagrebačke biskupije iz 1841, *Croatica christiana periodica* 3 (1979), 93–107.

9 LThK 10, 813–814.

10 I. Tkalčić, Povijesni spomenici Zagrebačke biskupije II, Zagreb 1874.

da li je postojala obveza podnošenja pismenog izvještaja ali izrazi „*suo episcopo nunciare et referre seriose obligatur*” pretpostavlja takav izvještaj o obavljenom pohodu.

Sačuvani primjerci predtridentskih vizitacija od posebnog su značenja jer su to često jedina svjedočanstva ne samo za crkvenu već i opću povijest određenih predjela, pa je i razumljivo da se posebna pozornost u povijesnim znanostima pridaje njihovom objavljivanju i temeljitoj obradi.¹¹

Ustanova vizitacija osobito je istaknuta na Tridentskom saboru, pa na osnovu tih odredbi više-manje sve regionalne sinode daju i iscrpne upute te naglašavaju odredbu redovitog obavljanja vizitacija za određena područja.

Na Tridentskom saboru (Sess. 24 c. 3 i 9 de reformatione; Sess. 21. c. 8 de reformatione) propisuje se obveza da biskup svake godine ili barem svake druge pohodi čitavu biskupiju. Biskupi se također ovlašćuju da „*tamquam Sedis Apostolicae delegati*” mogu i druge osobe ovlastiti da namjesto njih to učine. Budući da Sabor izričito određuje da biskup ima pravo pohađati župe, arhidakoni, dekani i druge osobe mogu to činiti samo po biskupovu ovlaštenju. Pa i u slučajevima kada je, gdje je to imao pravo, vizitatore određivao kaptol unaprijed se traži izričito biskupovo odobrenje. Tridentski sabor, nadalje, izričito određuje da svi koji obavljaju vizitaciju moraju podnijeti biskupu izvještaj o tome. Budući da se spominje i bilježnik pri obavljanju vizitacije, očito je riječ o pismenom izvještaju.

Zajednički ugarsko-hrvatski sabor također se bavio problematikom vizitacija, ali uglavnom samo utoliko ukoliko je trebalo osigurati slobodu kretanja vizitatora.¹² Godine 1559. na zajedničkom saboru donosi se odredba u kojoj se navodi propis da biskupi određuju arhidakone za vizitaciju.¹³ U skladu s time biskupi su arhidakonima davali i pismeni nalog.¹⁴

O vizitacijama su se donosile i odredbe na pokrajinskim i biskupskim sinodama.¹⁵

11 N. Coulet, nav. dj. s opširnom literaturom za razdoblje srednjega vijeka.

12 Zajednički sabor raspravlja o vizitacijama godine 1548, 1557. i 1559. Usp. prijepis teksta u Nadbiskupski arhiv Zagreb (NAZ), Kanonske vizitacije 5/V, fol. 138.

13 „Statutum est praeterea quod iuxta constitutiones superioris Conventus anni 1557. et etiam aliorum domini praelati archidiaconos suos ad visitationes peragendas emittant”. *Onđe*. Nakon te odredbe netko je u prijepisu sačuvanom u NAZ, nav. mj. dopisao „Articulus iste iam post conclusum Concilium Tridentinum conditus est, ut adeo ex hoc articulo certum sit mentem quoque Concilii Tridentini eam esse, ut archidiaconos episcopi ad visitam mittant, nec possint archidiaconi absque mandato Episcopi visitam suscipere”.

14 Takav je nalog („Formula mandati dominis archidiaconis ad visitam”) sačuvan u NAZ, Kanonske vizitacije 8/VIII, fol 95.

15 Provincijalne sinode održavane u Trnavi kao i zagrebačke sinode donose odredbe o vizitacijama. Tekst sinoda je objavljen u Constitutiones synodales Ecclesiae Zagradiensis pro clero dioecetano recusae et extractu notabiliorum pro jure ecclesiastico novissimo Conciliorum Ecclesiae Hungaricae e collectione Peterfiana jussu et autoritate excellentissimi, illustrissimi ac reverendissimi domini, domini Maximiliani Verhovacz (tit.), Zagreb 1805. Te odredbe donosi Synodus provincialis 1611, caput V, str. 31–33; Synodus provincialis 1633, br. IV–V, str. 62–63; Synodus provincialis, caput VI, str. 82–84; Synodus nationalis 1648, caput IV, str. 97; Synodus Zagradiensis 1634, str. 127, kojom se odobravaju odredbe Provincijalne sinode iz 1633. godine; Synodus II dioecetana Zagradiensis 1673, str. 136.

Analizom sačuvanih potridentskih vizitacija, očito je, da u cjelovitost pojedine vizitacije ulaze tri skupine dokumenata, kako je to već istaknuto i u slučaju Repertorija pastoralnih vizitacija Francuske.

U prvom redu to su *dokumenti koji su prethodili vizitacijama*. Među tu skupinu valja ubrojiti naloge biskupa za održavanje vizitacije, zatim upute ili točke o održavanju vizitacija, koje su u kasnijem razdoblju (19. st.) popraćene određenim obrascima što su ih vizitatori imali ispunjati.

Svakako najvažnija građa jesu sami vizitatorovi zapisnici o pohodu pojedinim župama, koje mi jednostavno nazivamo „vizitacijama”. U ovu skupinu spadaju i različite upute i odredbe donesene za same vizitacije, katkada popraćene i pismenim izvještajima župnika ili tužbama vjernika. Tu spadaju i popisi župljana s naznakom davanja kao i župni računi.¹⁶

Konačno, nakon vizitacije donosile su se odredbe na temelju učinjenog uvida. U ovu skupinu spadaju i izvještaji *ad limina*, sažeci vizitacije poslani izravno u Rim Svetoj stolici.¹⁷

Za razumijevanje i korištenje vizitacija kao povijesnog izvora od posebnog značenja su upute ili točke vizitacije koje su sastavljali pojedini biskupi i davali ih vizitatorima da na temelju njih obave vizitacije. One se različito nazivaju i poznate su kao „*modus visitationis*”, „*methodus visitationis*” ili „*puncta visitationis*”. Neke od tih uputa uz točno nabrojene stavke vizitacije sadrže i čitav pravno-moralno-pastoralni traktat o kanonskim vizitacijama.¹⁸

Za zagrebačku biskupiju sačuvan je niz tih uputa koje nam pružaju podroban uvid u sadržajnu fizionomiju vizitatorovih zapisnika.¹⁹ Te upute su za najstarije sačuvano razdoblje srazmjerno dosta kratke, da bi s vremenom postale do u detalje razrađene. Razumljivo je da je o brizi biskupa s kojom je pristupao svom pastoralnom radu kao i o njegovim pismenim uputama uvelike ovisila iscrpnost pojedinih vizitacija.

Najstariji sačuvani primjerak *Modus visitationis* za zagrebačku biskupiju potječe iz 1622. godine i nema karakter biskupove upute, već je napomena kanonika arhiđakona

16 Usp. npr. odredbu biskupa F. Ergeljskog iz 1630. godine: „Quilibet dominorum archidiaconorum unum specialem librum conficiat, qui inventarium ac urbarium tam rerum mobilium quam immobilium ecclesiarum parochialium et filialium ac archidiaconatum suum spectantium intitulabitur. In quo tam clenodia et suppellectilia sub nomine inventarii quam bona et proventus sub nomine urbarii conscribentur et in sacrarium pro futura cautela reponentur.” NAZ, Kanonske vizitacije 5/V, fol. 24.

17 O tim izvještajima usp. S. Kovačić, nav. mj.

18 Takva je npr. uputa koju je izradio biskup M. Vrhovac. NAZ, Kanonske vizitacije 8/VIII, fol. 1–22.

19 Ovdje navodimo samo neke od tih uputa. Podrobna analiza svih tih uputa tražila bi posebnu raspravu. „Modus et ordo in visitatione dominorum archidiaconorum observandus” iz 1630, NAZ, Kanonske vizitacije 5/V, fol. 23–24 te prijepis na fol. 25–26; „Puncta visitationis” biskupa M. Borkovića. Ondje, fol. 11, 14, 27. Usp. također NAZ, Kanonske vizitacije 1/I, fol. 13; „Methodus visitationis archidiaconalis” biskupa M. Brajkovića, NAZ, Kanonske vizitacije 5/V, fol. 29–39, 57–62; „Methodus visitandi” biskupa M. Vrhovca. NAZ, Kanonske vizitacije 8/VIII, fol. 1–22, 115, 130 s priloženim obrascima. Ondje fol. 6a, 1–o do 6-ta.

B. Vinkovića o tome kako je obavio vizitaciju, što se vidi iz samoga naslova: *Modus in visitatione observatus*.²⁰ U njemu je sadržana osnovna skupina problematike koja će se s vremenom samo proširivati.

U toj „uputi”, odnosno načinu obavljanja vizitacije donesene su – shematski prikazano – slijedeće cjeline problematike koju obrađuju vizitacije:

1. Liturgijski dio vizitacije (misa i propovijed);
2. Ispitivanje o životu, pogreškama, pastoralnom radu i djelovanju župnika;
3. Ispitivanje o životu, vjeri, pogreškama i možebitnom krivovjerju vjernika;
4. Izvještaj o crkvi, njenom inventaru, uređenju i materijalnom stanju;
5. Prikaz crkvenih posjeda i prihoda (urbar, računi);
6. Sporovi između vjernika i župljana.

Toj osnovnoj problematici kasnije se pridaje i druga problematika. Tako se u uputama biskupa Franje Ergeljskoga 1628–1637. donose i ovi novi sadržaji.²¹

7. Izvještaj o groblju;
8. Pregled knjižnice župnika;
9. Izvještaj o školniku i njegovoj knjižnici;
10. Izrada inventara i urbara s poimeničnim navođenjem osoba i njihovih obveza.

Biskup M. Borković (1667–1687) proširuje svoje upute i na druge sadržajne cjeline:²²

11. Pregled crkvenih liturgijskih knjiga i matica;
12. Popis stanovništva s posebnim osvrtom na davanja.

Biskup M. Brajković (1694–1703) unosi sadržajne skupine koje se shematski mogu izraziti ovako:²³

13. Župni arhiv;
14. Pregled i izrada knjige Stanja duša;
15. Vjerska pouka;
16. Izvještaj o primaljama;
17. Izvještaj o bratovštinama.

Najpodrobnije upute za kraj 18. i početak 19. stoljeća daje biskup M. Vrhovac i on prvi uvodi formulare za obavljanje vizitacija.²⁴ Premda su obrasci-formulari po sebi mogli kočiti opširnost i sadržajnost podataka, u njegovo vrijeme oni su još više pomogli kao natuknice da se obrade najrazličitija pitanja kao što je povijest župe i sl. U kasnijem razdoblju, a osobito nakon prve polovine 19. st. ti formulari postaju shematski i opada sadržajno bogatstvo vizitacija, izuzmemo li vizitacije za nadbiskupa Haulika sredinom 19. st.

20 NAZ, Kanonske vizitacije 1/I, str. 4.

21 NAZ, Kanonske vizitacije 5/V, fol. 23–24.

22 Ondje, fol. 11, 14. 27

23 Ondje, fol. 29–39.

24 NAZ, Kanonske vizitacije 8/VIII, fol. 1–22.

Prema propisima Tridentskog sabora vizitacije su se imale obavljati svake godine ili barem svake druge. To se ponavlja u svim odredbama i za kasnije razdoblje. Biskup M. Vrhovac preporučuje obavljanje vizitacija svake godine, a određuje da se ne smije preći rok od tri godine da se pohodi svaki arhiđakonat.²⁵

Samo je po sebi razumljivo da svi arhiđakoni nisu jednako opširno sastavljali svoje izvještaje. To je dijelom ovisilo o unaprijed datim uputama, ali i o inventivnosti i zauzetosti pojedinih arhiđakona. Osobito su značajne tzv. „visitationes fundamentales”, dok „obične” vizitacije sadrže samo nadopunu tako temeljito obavljene vizitacije i ne ponavlja se ono što je već istaknuto u ranijem zapisniku.

KANONSKE VIZITACIJE KAO POVIJESNI IZVOR

Tijekom ovoga rada već smo istaknuli značenje vizitacija kao izvora za najrazličitija povijesna istraživanja. I sam prikaz uputa za obavljanje vizitacija pruža shematsku sliku o bitnim sadržajima prisutnim u kanonskim vizitacijama. Valja posebno istaknuti da njihovo značenje u suvremenoj historiografiji posebno dolazi do izražaja jer i teme suvremene historiografije, koja područje svojih istraživanja sve više svraća na kompleksnu problematiku običnog života u svim njegovim vidovima, nalaze upravo neiscrпно bogatstvo podataka u vizitacijama. Politička povijest u vizitacijama na razini biskupije jedva da može naći kakvog poticaja za dalja istraživanja. Naprotiv, gospodarsko-društvena povijest, marginalne strukture društva, kulturna povijest, povijest mentaliteta — teme su za koje često nemamo boljih izvora od vizitacija.

Ovdje ćemo se kratko osvrnuti na mogućnosti istraživanja pojedinih problema sadržanih u kanonskim vizitacijama.²⁶

Vizitacije su u prvom redu izvor za crkvenu povijest, poglavito *povijest pastoralna*. One u svojim tekstovima odražavaju poimanje Crkve određenog vremena i pružaju sliku mentaliteta crkvene hijerarhije u određenom povijesnom trenutku. One su prvorazredan izvor za proučavanje *povijesne sociologije*, oblika pobožnosti i vjerske prakse. U tom smislu promatrane vizitacije čitave jedne biskupije daju građu za proučavanje širih mjesnih jedinica (biskupije) ili njezinih većih ili manjih dijelova (arhiđakonata i župa). Brojnim podacima o svećenicima pružaju uvid u njihov život, izobrazbu, ćudoredno stanje i odnos prema pastoralnom radu. U njima je također često do u pojedinosti ocrtan mentalitet pojedinoga kraja izražen u običajima, životu, određenim ćudorednim zastranjenima samih vjernika. Iscrpni podaci o sakramentima omogućuju nam osvijetliti poimanje sakramenata u određenom vremenu kao i samu praksu. Uz podatke o

25 Usp. NAZ, Kanonske vizitacije 3/III, fol. 84; 2/II, fol. 1v; 8/VIII, fol. 104–105, 130. Provincijalne sinode određuju da se vizitacije obavljaju svake godine. Usp. bilj. 15.

26 Značenje vizitacija kao povijesnog izvora iscrpno obrađuje N. Coulet, nav. dj. 60–79 u poglavlju „Intérêt documentaire”. Shematski prikaz sadržaja vizitacija donosi i *Répertoire des visites pastorales de la France* kao poseban dodatak u kojemu je taj prikaz i kodiran. Ovdje donosimo najbitniju problematiku koja se može obrađivati na temelju vizitacija, ne ulazeći u kritiku izvora.

vjernicima vizitacije pružaju i brojne podatke o drugim vjeroispovijestima. Dobrotvorna djelatnost Crkve kao i udruživanje vjernika osvjetljuju podaci o različitim bratovštinama kao i podaci o odnosu prema ljudima koji se nalaze na rubu društva (siromasi, bolesnici i sl).

Podaci vizitacija dragocjeni su i za *gospodarsko-društvenu povijest* određenog vremena i kraja. Iz njih se može rekonstruirati način stanovanja i položaj manjih konglomeracija, pa na taj način omogućuju proučavanje *historijske geografije*. Od naročito značenja su podaci koji ocrtavaju *demografski razvitak*. Podaci o kretanju pučanstva i migracijama te iznošenje naglog smanjenja pučanstva osvjetljuju demografska kretanja pojedinih župa. Gospodarski život može se proučavati na temelju vizitacija tako da se proučavaju vrste kultura koje su uzgajali pojedini krajevi, popisi prihoda župnika, odnosno različitih davanja te opći izvještaji o bogatstvu odnosno siromaštvu pojedinoga kraja. Redovito se podrobno donosi gospodarsko stanje župnikovih prihoda i troškova za uzdržavanje crkve.

Od osobitoga značenja su podaci važni za proučavanje *povijesti umjetnosti*. To su najrazličitiji podaci o gradnji crkava, majstorima, popisi slika i crkvenog inventara. Na temelju vizitacija moguće je gotovo cjelovito pratiti povijest gradnje crkava kao i rekonstruirati podatke o arhitekturi koja je s vremenom ustupila mjesto drukčijim stilovima ili oblicima gradnje.

Kako su u najstarije vrijeme škole tijesno povezane s djelovanjem Crkve, vizitacije su često jedini izvor za najstariju *povijest školstva* u nekome kraju. Sadrže brojne podatke o školnicima, njihovoj izobrazbi, knjižnicama, gospodarskom i društvenom položaju. Niz podataka koje sadrže vizitacije o primaljama te o pojedinim bolestima mogu postati izvor za *povijest medicine*. Uz to vizitacije sadrže i podatke o običajima, pogotovo kada su ti običaji tijesno povezani s opisom ćudorednog stanja vjernika (plesovi, praznovjerja i sl).

U okviru proučavanja *kulturne povijesti* vizitacije također mogu biti izvor za proučavanje glazbe, prisutnosti različitih ideja na temelju opisa knjižnica samih župnika ili mjesnih školnika (učitelja).

Već i tako kratko iskazana najrazličitija područja djelatnosti koja se mogu osvjetliti na temelju kanonskih vizitacija upućuju na sve veće zanimanje suvremene historiografije za taj izuzetno važan povijesni izvor. To je i bio poticaj u različitim krajevima da se pristupi što sustavnijem evidentiranju kanonskih vizitacija te djelomično i objavljivanju vizitacija koje su od kapitalnog značenja za proučavanje određenog vremena i kraja.

EVIDENTIRANJE I POPIS VIZITACIJA ZAGREBAČKE (NAD)BISKUPIJE

Kanonske vizitacije zagrebačke (nad)biskupije sredio je i evidentirao Metod Hrg. Budući da su one već ranije imale svoje signature i korištene su u literaturi kada je 1974. godine započeo sređivanje i popisivanje, Hrg je ostavio staru strukturu koju je nadopunio novim podbrojevima ili slovima.

Prva skupina vizitacija obuhvaćena je u skupini „Različne”, te sadrži Protokole 1/I – 9c/XII. Do 1974. ta skupina je bila uvezana u 8 knjiga bez nekoga reda. Godine 1974. uglavnom su kronološki središnji zapisnici tako da se sada odnose na arhidakonata Katedrale (br. 1/I–3/III); br. 5/V obuhvaća arhidakonata Čazmu, 6/VI i 7/VII Bekšini, dok ostale sadrže protokole, tabele i sličan materijal koji se odnosi na vizitacije, a teško ga je bilo uvezati uz zapisnike odnosnih arhidakonata da bi se dobio točan kronološki red vizitacija.

Druga velika skupina obuhvaća vizitacije po arhidakonatima. Označena je arapskim tekućim brojevima tako da iza njih dolaze rimski brojevi koji označuju svezak knjige za svaki arhidakonata.

Neki zapisnici sadrže vizitacije iz različitih arhidakonata. Na primjer br. 13/IV, 17/VIII i 18/IX imaju zapisnike gorskog i zagorskog arhidakonata. Razlog je u ovom slučaju taj što je oba arhidakonata vizitirao prepošt zagrebačkog kaptola koji je bio arhidakon gorski i zagorski.

Konačna skupina sadrži različite spise, popise i drugu građu povezanu s vizitacijama. Takav način sređivanja nije mogao biti dosljedan (da se poštuje unutar svakoga arhidakonata točan kronološki poredek), jer je trebalo poštovati ranije oznake koje su obilno korištene u literaturi.

Da bi se taj nedostatak nadoknadio izrađene su takve evidencije koje pružaju cjeloviti pregled svih vizitacija.

U prvom redu to je opći prikaz svih vizitacija, zatim prikaz vizitacija po skupinama gdje je (izuzev za skupinu Različne) kronološki iznesen pregled vizitacije određenog arhidakonata, i konačno, izrađen je popis svake knjige s naznakom godine održavanja vizitacije te brojem stranica.

Ta tri obavijesna pomagala omogućuju brzo i cjelovito informiranje o sačuvanim vizitacijama koje je središnje M. Hrg. Naknadnim sređivanjem druge građe Nadbiskupskog arhiva u Zagrebu pronađene su i druge knjige te spisi vizitacija za najrazličitije godine. Ta novopronađena građa u nekim slučajevima nadopunjuje već evidentiranu građu ili prelazi godine za koje je sačinjen prikaz na temelju sređivanja iz 1974. godine. U tekstu koji objavljujemo u ovom broju *Croatica christiana periodica* ne donosimo te novopronađene knjige i spise vizitacija, već će za jedan od slijedećih brojeva popis prirediti A. Lukinović koji je nastavio rad M. Hrga na sređivanju kanonskih vizitacija i drugih spisa Nadbiskupskog arhiva.

Osim tog sumarnog pregleda svih vizitacija izrađen je i popis župa za svaku obavljenu vizitaciju s naznakom knjige i stranice na kojoj se ta župa nalazi u zapisniku. Te popise ćemo također objaviti u sklopu većih cjelina (arhidakonata).

Nakon objave tog iscrpnog popisa svih župa izradit će se i kazalo župa tako da će uz ime svake pojedine župe biti naznačena godina vizitacije, oznaka knjige u kojoj se nalazi, te stranica, odnosno folio. Takvo kazalo omogućit će lako i brzo snalaženje u dobivanju podataka za svaku župu.

**KRONOLOŠKI PREGLED KANONSKIH VIZITACIJA
ZAGREBAČKE BISKUPIJE
(1622–1822)**

Prema protokolima br. 1–214.

1. *KANONSKE VIZITACIJE. RAZLIČNE.*

Protokoli br. 1/I do 9c/XII.

God. 1622–1822.

1/I	God. 1622. Str. 1–178 <i>Arhidakonat KATEDRALA</i> Vizitacija god. 1622.	
	Popis župa	1
	Modus et ordo in visita- tione observandus	4
2/II	God. 1649–1653. Fol. 1–95 <i>Arhidakonat KATEDRALA</i> Vizitacija god. 1649.	2
	1650.	33
	1651.	67
	1652.	83
	1653.	85

3/III	God. 1627–1642, 1687. Fol. 1–164 <i>Arhidakonat KATEDRALA</i>	
	Vizitacija god. 1627.	1
	1630.	8
	1634.	68
	1634.	80 (ponovno)
	1634.	110 (treći put)
	1642.	130
	1687.	159
4/IV	God. 1615, 1639–1681, 1707. Fol. 1–223 <i>Arhidakonat ZAGORJE</i>	
	Vizitacija god. 1639.	2
	<i>Arhidakonat GORA</i>	
	Vizitacija god. 1639.	17 v
	<i>Arhidakonat ZAGORJE</i>	
	Vizitacija god. 1672.	24
	<i>Arhidakonat GORA</i>	
	Vizitacija god. 1673.	46
	<i>Arhidakonat GUŠĆE i SVETAČJE</i>	
	Popis župa	61
	Vizitacija Slavonije 1660.	62
	Vizitacija god. 1707.	69
	77
	<i>Arhidakonat KOMARNICA</i>	
	Vizitacija god. 1625.	82 v
	1658.	105
	1671.	108
	1672.	124 a
	1673.	129 v
	<i>Arhidakonat DUBICA</i>	
	Hrastovica 1771.	145
	Stanje župa 1804.	148 v
	<i>Arhidakonat GORICA</i>	
	Vizitacija god. 1662.	156
	<i>Arhidakonat KALNIK</i>	
	Vizitacija god. 1641.	160
	<i>Arhidakonat VRBOVEC</i>	
	Vizitacija god. 1639.	177

Arhidakonat VARAŽDIN

Vizitacija god. 1638.	182
1681.	199

5/V God. 1649–1674.
Fol. 1–151

Arhidakonat ČAZMA

Vizitacija god. 1649.	1	Samo Ivanić
1650.	11	Ivanić, Dubrava, Gradec
1654.	58	Samo Ivanić
1662.	73	Ivanić, Dubrava
1668.	100	
1674.	133	

6/VI God. 1640–1665.
Fol. 1–88

Arhidakonat BEKŠIN

Vizitacija god. 1640.	1
1649.	17
1651.	35
1657.	55
1664.	65
1665.	74

7/VII God. 1669–1672.
Fol. 1–160

Arhidakonat BEKŠIN

Vizitacija god. 1669.	2
1671.	64
1672.	100

8/VIII 18. ili početak 19. st.
Fol. 1–115

Tabelarni podaci uz vizitaciju

<i>Arhidakonat ČAZMA</i>	1 v
<i>KALNIK</i>	14 v
<i>ČAZMA</i>	26 v
<i>KOMARNICA</i>	31 v
<i>KALNIK</i>	34 v
<i>KOMARNICA</i>	42 v
<i>SVETAČJE</i>	51 v

DUBICA 85 v
GORA 91 v

- 9/IX God. 1771–1822.
 Fol. 1–50
Varažd. Toplice	1
Breznički Hum	7
Maderovo	8
Selnica	9 Međimurje
Župe Srijemske biskupije	15
- Tabelarni pregled:
Arhidakonat Vrbovec	16
Katedrala	17
Komarnica	19
Katedrala	20–23
- Dopunske tabele –
Arhidakonat Katedrala	24
- 9a/X God. 1641. – 18. st.
 Fol. 1–179
 Spisi različitog sadržaja u vezi s kanonskim vizitacijama. Popisi župa, pismo biskupa Vinkovića iz god. 1641, zatim od fol. 29 različiti „Modus et ordo in visitatione” i „Puncta visitationis” od 17. do 19. stoljeća.
- 9b/XI God. 1659–1803.
 Fol. 1–180
 Spisi različitog sadržaja u vezi s kanonskim vizitacijama. Među ostalim kanonska vizitacija župe Sračica i župne crkve u Petrinji (1778) – fol. 25, podaci o župi Topusko – fol. 29, župa Jame – fol. 45, arhidakonat Vrbovec – fol. 46, pregled župnih crkava u Banskoj krajini – fol. 50, urbar župe Posavski Bregi – fol. 110, popis starih i novih župa po arhidakonatima, nova razdioba – fol. 122, nekoliko spisa u vezi s dijeljenjem potvrde u Zagorju, Prigorju i Slavoniji.
- 9c/XII God. 1803 (?)
 Fol. 1–54
 Popis potvrđenika u Zagorju, Međimurju, dijelu Podravine, Zelini i Vugrovcu.
- 9d/XIII God. oko 1780–1859.
 List 1–113
VARIA I. – Razni spisi u vezi s vizitacijama (okružnice, puncta visitationis, red dijeljenja potvrde i sl.)
- 9e/XIV God. 1666–1843.
 List 1–110

VARIA II

Popis prihoda Gor. Stubice i Šestina (1802).

Vizitacija Brezovice god. 1843.

Nekoliko urbara i popisa župa.

2. *ARHIDAKONAT G O R A*

Protokoli br. 10/I do 18/IX, god. 1653–1911.

10/I	God. 1653. fol. 1–18 Vizitacija god. 1653.	Str. (fol.)
10/Ia	God. 1665–1669. Str. 1–38 Vizitacija god. 1665. 1669.	1 25
11/II	God. 1696–1726. Str. 1–402 Vizitacija god. 1696. 1700. 1702. 1705. 1709. 1710. 1711. 1714. 1716. 1720. 1725. 1726.	1 65 106 146 232 244 272 (samo Martinska Ves) 276 318 346 374 (Hrastovica, Sračica, Gore) 378
12/III	God. 1727–1752. Str. 1–485 Vizitacija god. 1727. 1729. 1731. 1733. 1736. 1740. 1741. 1744. 1745. 1748. 1752.	1 98 127 147 182 242 288 309 322 367 431

13/IV	God. 1734. (Arhidakonat <i>Zagorje</i> i <i>Gora</i> !) Str. 1–56	Str. (fol.)
	Arhidakonat <i>Zagorje</i> Vizitacija god.	1
	Arhidakonat <i>Gora</i> Vizitacija god.	37
14/V	God. 1771. Str. 1–90 Popis prihoda po župama	
15/VI	God. 1777. i 1804. Str. 1–156	
	Vizitacija god. 1777.	1
	1804.	71
16/VII	God. 1802. Str. 1–203 Popis prihoda po župama	1
17/VIII	God. 1857. (Arhidakonat <i>Gora</i> i <i>Zagorje</i> !) Str. 1–650	
	Vizitacija god. 1857.	1
	Arhidakonat <i>Zagorje</i> Vizitacija god.	255
18/IX	God. 1895–1912. (Arhidakonat <i>Gora</i> i <i>Zagorje</i>) Vizitacija god. 1895, 1904, 1911. i 1912. (izmiješane)	1
	Arhidakonat <i>Zagorje</i> Vizitacija god. 1905, 1908. i 1909. (izmiješane)	225
	Arhidakonat <i>Gora</i> Vizitacija god. 1895, 1904. i 1911. (izmiješane)	403

3. ARHIDAKONAT ZAGORJE

Protokoli br. 19/I do 28/X, god. 1664–1822.

(Vidi i Arhidakonat *Gora*, br. 13/IV, 17/VIII i 18/IX)

19/I	God. 1664–1666. Str. 1–158	Str. (fol.)
------	-------------------------------	-------------

	Vizitacija god. 1664.	1	
	1665.	21	
	1666.	80	
20/II	God. 1676. Str. 1–330 Vizitacija god. 1676.		
21/III	God. 1708–1721. Str. 1–338 1–234 (ponovljena paginacija) 1–2 Fol. 3–55 (iza paginacije dolazi folijacija)		
	Vizitacija god. 1708.	1	
	1711.	1	(ponovljena paginacija)
	1716.	81	
	1717.	180	
	1721.	1	(ponovljena paginacija, fol. 3 nastavlja se folijacijom!)
23/V	God. 1754–1786. Str. 1–706 Vizitacija god. 1754.	1	
	1756.	52	
	1758.	97	
	1760.	142	
	1761.	166	
	1763.	198	(Konjščina, Belec i Zajezda)
	1764.	208	(Pregrada, Desinić i Kostel)
	1766.	225	(Kamenica)
	1768.	230	
	1771.	302	
	1777.	391	
	1778.	444	
	1782.	510	
	1786.	558	
24/VI	God. 1771–1780. Str. 1–225 Popis prihoda po župama		Ovaj svezak je s br. 25/VII uvezan u jednoj knjizi.
25/VII	God. 1794. Str. 1–64 Vizitacija god. 1794.		

- 32/IV God. 1769–1775.
 Str. 71–343 (str. 1–70 i 344–445 nema!)
 466–617
 Vizitacija god. 1769. 71
 1771. (344 nema)
 1775. 466
- 33/V Nema
- 34/VI God. 1780–1783.
 Str. 1–179
 1–144 (ponovljena paginacija)
 Vizitacija god. 1780. 1
 1783. 1 (ponovljena paginacija)
- 35/VII Nema
- 36/VIII God. 1802. (Gušće)
 Str. 1–189
 Popis prihoda po župama iz god. 1802.
- 37/IX God. 1802. (Svetačje)
 Str. 1–289
 Popis prihoda po župama iz god. 1802.
- 38/X God. 1804.
 Str. 1–53
 1–162 ponovljena paginacija
 1–157
 Vizitacija god. 1804. (Gušće) 1
 1804. ” 1 (ponovljena paginacija)
 1804. (Svetačje) 1 (”)
- 39/XI God. 1810.
 Str. 1–369
 Vizitacija god. 1810.
- 40/XII God. 1821.
 Str. 1–383
 Vizitacija god. 1821.
- 41/XIII God. 1821.
 Str. 1–162
 Vizitacija god. 1821. 1
 (nastavak)

(Krapje iz arhidakonata Dubica str. 27)
 (Jasenovac iz arhidakonata Dubica str. 59)
 Razni prilozi 138

42/XIV	God. 1841. Str. 1–297 Vizitacija god. 1841.	Str. (fol.)
43/XV	God. 1866–1867. Str. 1–510 Vizitacija god. 1867. 1866.	2 268
44/XVI	God. 1895–1911. Str. 1–340 Vizitacija god. 1895. (Lonja) 1911. (Lonja) 1906. 1907.	187 197 1 161

5. ARHIDAKONAT KATEDRALA

Protokoli br. 45/I do 69/XXV god. 1668–1910.

45/I	God. 1668–1669 Fol. 1–208 Vizitacija god. 1668. 1669.	1 76 v
46/II	God. 1677–1679. Fol. 15–350 (fol. 1–15 nema) Vizitacija god. 1677. 1678. 1679. i 1678. (izmiješane vizitacije) 1679.	15 168 272 325
47/IIIa	God. 1680–1681. Fol. 1–87 Vizitacija god. 1680. 1681.	1 19

- 47/IIIb God. 1683.
Str. 1–16
Vizitacija god. 1683.
- 48/IV God. 1685–1688.
Fol. 1–214
Vizitacija god. 1685. 3
1686. 88
1687. 152
1688. 207 (Zagreb, Sv. Petar, Sv. Ivan,
Sv. Marko i kapela sv. Duha)
- 49/V God. 1688–1726.
Str. 1–6 (Kazalo vizitiranih župa)
1–638
Vizitacija god. 1688. 1
1689. 134
1690. 216
1691. 376 (Zagreb, Sv. Marija)
1719. 392
1720.(nastavak)426
1721.(nastavak)478
1722. 486
1724.(nastavak)501
1725. 515
1726. 548
- 50/VI God. 1691–1694.
Fol. 11–307 (fol. 1–10 nema)
Vizitacija god. 1691 11
1692.(nastavak) 89 v
1693. 219 v
1694.(nastavak)294
- 51/VII God. 1695–1697.
Str. 29–800 (str. 1–28 nema)
1–233 (ponovljena paginacija u originalu)
1–193
Vizitacija god. 1695. 29 (iza str. 137 slijedi str. 238!)
1696. 1 ponovljena paginacija
1697. 1

- 52/VIII God. 1698–1705.
Fol. 1–456
Vizitacija god. 1698. 1
1699.(nastavak)
1700.(nastavak) 50
1701.
1702.(nastavak) 147
1704. 209
1705. 396 v (Zagreb, Sv. Marija i Sv. Marko, . .
Šestine i Granešina)
- 53/IX God. 1709–1717. Str. (fol.)
Str. 1–398
Vizitacija god. 1709. 1
1710.(nastavak) 64
1711.(nastavak) 111
1712. 153
1713. 253
1714.(nastavak) 275
1716. 316
1717.(nastavak) 361
- 54/X God. 1736–1740.
Str. 5–214 (str. 1–4 nema)
1–238 (ponovljena paginacija)
Vizitacija god. 1736. 5
1740. 1 (ponovljena paginacija)
- 55/XI God. 1740–1741.
Str. 289–358 (nastavak paginacije iz knjige br. 54/X, međutim
str. 239–288 nisu sačuvane)
Fol. 359–506 (iza str. 358 nastavlja se *folijacija!*)
Vizitacija god. 1740. (nastavak
iz knjige 54/X) 289
Vizitacija god. 1741. fol. 506
Nedostaju fol 482–488 i 497–502
- 56/XII God. 1741–1746.
Str. 507–1115 (nastavak knjige br. 55/XI)
Vizitacija god. 1741. 507
1742.(nastavak) 715
1743.(nastavak) 886
1746. 1080 (Sesvete, Šestine i Zagreb – Sv. Petar)

- 57/XIII God. 1745–1747.
 Fol. 1–60
 Str. 61–442
 1–332
 Vizitacija god. 1745. 1
 1746.(nastavak) 60
 1747. 311 (Zagreb, Sv. Marko)
- 58/XIV God. 1749.
 Str. 1–295
 Vizitacija god. 1749.
- 59/XV God. 1753–1762.
 Str. 1–640
 Vizitacija god. 1753. 1 (Bistrica i Markuševac)
 1758.(nastavak) 197
 1759.(nastavak) 257
 1760. 390 (Zagreb – Sv. Marija)
 1762. 395
- 60/XVI God. 1765–1769.
 Str. 1–344
 Vizitacija god. 1765. 1
 1766. 110
 1768. 194
 1769. 334 (Markuševac)
- 61/XVII God. 1771.
 Str. 1–52
 Popis prihoda po župama (Samo za 8 župa arhidakonata)
 iz god. 1771.
- 62/XVIII God. 1771.
 Str. 1–256
 Vizitacija god. 1771. 1
 1771. (ponovno) 161 (koncept zapisnika vizitacije
 uvezan s čistopisom!)
- 63/XIX God. 1777–1781.
 Str. 1–463
 Vizitacija god. 1777. 1
 1778–1779. 225 (izmiješani zapisnici vizitacija)
 1781. 449 (Zagreb – Sv. Petar)

- 64/XX God. 1801–1808.
Str. 1–416
Vizitacija god. 1801. 1 (Zagreb – Sv. Marko)
1808. 181 (11 župa)
- 65/XXIa God. 1802.
Str. 1–119
Popis prihoda po župama iz god. 1802.
- 65/XXIb God. 1802.
Str. 1–613
Popis prihoda iz god. 1802. (nastavak)
- 66/XXII God. 1810.
Str. 1–322
Vizitacija god. 1810.
- 67/XXIII God. 1820.
Str. 323–727 (nastavak paginacije iz knjige br. 66/XXII)
Vizitacija god. 1820. 324
Opaska: Knjige br. 66/XXII i 67/XXIII uvezane su u jednom svesku.
- 67/XXIIIa God. 1820.
List 1–216
Vizitacija god. 1820.
- 67/XXIIIb God. 1822–1824.
List 1–27
Vizitacija god. 1822. 1 (Gor. Stubica)
1824. 7 (Nart i Oborovo)
- 67/XXIIIc God. 1808–1825.
List 1–
Vizitacija god. 1808. 1 (Bistrica i Pušća)
1820. 31
1822. 96
1825. 167 (Dubravčak)
- 67/XXIIId God. 1841.
List 1–271
Vizitacija god. 1841.

67/XXIIIe	God. 1841. List 1–141 Vizitacija god. 1841.	(Nart, Oborovo, Brckovljani, Donja Zelina)
67/XXIII f	God. 1841. List 141–275 Vizitacija god. 1841.	(Nastavak knjige br. 67/XXIIIe)
68/XXIV	God. 1844. Str. 1–90 Vizitacija god. 1844.	1 (Zagreb – Sv. Marko)
69/XXV	God. 1898–1910. (Arh. Katedrala, <i>Gorica</i> i <i>Vaška</i>) Str. 1–647 Vizitacija god. 1898. 1907. 1909. 1910.	1–190 (Zapisnici ovih godina izmiješani)
	Arhidakonat <i>Gorica</i> Vizitacija god. 1904. 1905. 1904.	191 293 381
	Arhidakonat <i>Vaška</i> Vizitacija god. 1902.	489

6. ARHIDAKONAT B E K Š I N

Protokoli br. 70/I do 88/XIX god. 1660–1912.

70/I	God. 1688–1693. Str. I–VI I–821 Vizitacija god. 1688. 1690. 1681. 1692. 1693.	Str. (fol.) 1 282 436 564 652
70/Ia	God. 1660. Fol. 1–73. Vizitacija god. 1660.	(Vidi: Komarnica br. 89/Ia, Vizitacija god. 1651.)

	Odredba od 15. VII. 1759. o diobi župe Turnišče na župe Turnišče i Beltinci	247
	Vizitacija god. 1760.	257
77/VIII	God. 1760. Str. 1–81 Popis prihoda po župama iz god. 1760.	
78/IX	God. 1768. Str. 1–337 Vizitacija god. 1768.	
79/X	God. 1771. Str. 1–189 Popis prihoda po župama iz god. 1771.	
80/XI	God. 1774. Str. 1–181 Popis prihoda po župama iz god. 1774.	
81/XII	God. 1779. i 1784. Str. 1–203 Vizitacija god. 1779.	1
	1784.	14
82/XIII	God. 1793. Str. 1–97 Vizitacija god. 1793.	
83/XIV	God. 1802. Str. 1–263 Popis prihoda župa iz god. 1802.	
84/XV	God. 1822. Str. 1–192 Vizitacija god. 1822.	
85/XVI	God. 1841. Str. 1–177 Vizitacija god. 1841.	
86/XVII	God. 1846. Str. 2–54 Vizitacija god. 1846.	

87/XVIII	God. 1864. Str. 1–231 Vizitacija god. 1864.		
	Umetnuta su 42 posjedovna lista za čestice posjeda nekih župa.		
88/XIX	God. 1897. i 1912. Str. 1–428 Vizitacija god. 1897.	1	župe u Donjem Međimurju
	1912.	131	
	1897.	243	župe u Gornjem Međimurju
	1912.	353	

7. ARHIĐAKONAT KOMARNICA (BEKŠIN I VAŠKA)

Protokoli br. 89/I do 104/XVI, god. 1649–1841. (v. br. 4/IV); (v. Arh. *Vaška*, br. 178/II, 1–436 [1718–1731]); (v. još br. 211, 124; br 292; br. 213, 142)

89/I	God. 1649–1651. Str. 1–202 Vizitacija god. 1649.	1	
	1650.	57	
	1651.	90	(Bekšin)
89/Ia	God. 1659–1665. Str. 1–50 1–441 Uvod i naslov vizitacije za god. 1659.	3	
	Index ecclesiarum	5	
	Prijepis popisa župa komarničkog arhiđakonata iz god. 1501.	43	
	Vizitacija god. 1659.	1	
	1660.	352	
	1661.	377	
	1663.	396	
	1665.	415	
90/II	God. 1680–1683. Str. 1–277 Vizitacija god. 1680.	1	
	1682.	170	
	1683.	176	

91/III	God. 1700–1702. Str. 1–314 Vizitacija god. 1700. 1702.	1 239	
92/IV	God. 1705–1714. Str. 1–278 Vizitacija god. 1705. 1706. 1710. 1713. 1714.	1 68 187 234 237	(Komarnica i <i>Vaška</i>) (5 župa: Suhodol, Martijanec, Sv. Đurđ, Ludbreg, Vel. Bukovec) (Baboša, Breznica iz arhidakonata <i>Vaška</i>) (1718–1731. v. 178/II)
93/V	God. 1733. Str. 1–100 Popis dohodaka župa god. 1733.		(Komarnica i <i>Vaška</i>) (popisane su i 4 župe preko Drave iz arh. <i>Vaška</i>)
94/VI	God. 1733–1742. Str. 1–487 Vizitacija god. 1733. 1738. 1742.	1 293 408	(Komarnica i <i>Vaška</i>) (5 župa preko Drave, arh. <i>Vaška</i>) (" ")
95/VII	God. 1744–1745. Str. 1–87 Vizitacija god. 1744. 1745.	1 51	
96/VIII	God. 1746–1762. Str. 1–418 Vizitacija god. 1746. 1747. 1750. 1752. 1753. 1755. 1756. 1758. 1760. 1762.	1 95 137 233 260 277 302 323 369 415	(zapisnik vizitacije ove godine nastavlja se u knjizi br. 97/IX)

96/VIIIa	God. 1768–1771. Str. 1–40 Crkveni računi 5 župa		
96/VIIIb	God. 1768–1771. Str. 1–60 Popis prihoda župa Ivanec i Jalžabet		
97/IX	God. 1762–1784. Str. 1–331 Vizitacija god. 1762.	1	(nastavak iz knj. br. 96/VIII)
	1765.	29	
	1768.	79	
	1778.	135	
	1782.	251	
	1783.	277	
	1784.	319	(samo Koprivnica)

98/X	God. 1768–1771. Str. 1–308 Popis prihoda župa god. 1768. i 1771.		
------	--	--	--

99/XI	God. 1787–1808. Str. 1–261 Vizitacija god. 1787.	1	
	1804.	153	
	1808.	245	

Na početku knjige nalazi se karta dijela Komarničkog arhidakonata koji se nalazio u Banskoj Hrvatskoj (uglavnom zapadno od Koprivnice). Kartu je izradio Josip Antauer, kapelan u Vel. Bukovcu god. 1787.

100/XII	God. 1802. Str. 1–297 Vizitacija – popis prihoda župa iz god. 1802.		
---------	---	--	--

101/XIII	God. 1810. Str. 1–202 Vizitacija god. 1810.		
----------	---	--	--

102/XIVa	God. 1771–1829. List 1–90 Popis prihoda 1771.	1	(Pitomača i Kuzminec)
	1821.	55	(Ivanec)
	1821.	15	(Pitomača)
	1823.	41	(Imbriovec)

102/XIVb	God. 1825. List 1–92 Vizitacija god. 1825.	
102/XIVc	God. 1825–1829. List 93–165 Vizitacija god. 1825. Koprivnica 1829, zaklade i dr.	93 154
102/XIVd	God. 1838. List 1–67 Računi župa iz god. 1838.	
103/XVa	God. 1840. List 1–195 Vizitacija god. 1840.	
103/XVb	God. 1840–1841. List 196–388 Vizitacija god. 1840. 1841.	196 286
103/XVc	God. 1841. List 389–517 Vizitacija god. 1841. Decreta visitae anni 1841.	389 505
104/XVI	God. 1850. Str. 1–132 Vizitacija god. 1850.	

8. ARHIDAKONAT Č A Z M A

Protokoli: br. 105/I do 111/VII, god. 1679–1840.

105/I	God. 1679–1702. Fol. 1–349 Vizitacija god. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684.	Str. (fol.) 1 37 46 51 62 89
-------	---	--

	1685.		103
	1687.		123
	1688.		138
	1692.		178
	1693.		189 (Gradec, Čazma, Ivan)
	1696.		198
	1699.		212
	1700.		229
	1701.		238
	1702.		311
106/II	God. 1704–1734.		
	Str. 1–83 (nastavlja se folijacija!)		
	Fol. 84–430		
	Vizitacija god. 1704.		1
	1706.	fol.	90
	1710.		111
	1715.		139
	1720.		168
	1725.		189
	1729.		223
	1732.		347
	1734.		386 v
107/III	God. 1746–1753.		
	Str. 1–368		
	Vizitacija god. 1746.		1
	1748.		208
	1750.		247
	1752.		282 (Čazma, Draganec, Dubrava, Gradec)
	1753.		299 (ostale župe)
108/IV	God. 1758–1770.		
	Fol. 1–467		
	Vizitacija god. 1758.		1
	1761.		134
	1765.		168
	1767.		279
	Popis prihoda župa	1770.	418
109/V	God. 1780.		
	Str. 1–276		
	Vizitacija god. 1780.		

110/VI	God. 1802. Str. 1–277 Popis prihoda god. 1802.	
111/VIIa	God. 1805–1840. List 1–111 Vizitacija god. 1805. 1821. i 1825.	1 (Jelenska) 17 (Kutina 1821 – 79)
111/VIIb	God. 1825. List. 112–212 Vizitacija god. 1825. (nastavak)	112
111/VIIc	God. 1840. List 1–38 Vizitacija god. 1840.	6 župa: Ivanićgrad, Kloštar Ivanić, Štefanje, Ivanska, Dubrava i Čazma.

9. ARHIDAKONAT DUBICA

Protokoli br. 112/I do 117/VI, god. 1736–1865.

112/I	God. 1736–1771. Str. 1–221 Vizitacija god. 1736. 1753. Puncta visita- tionis a. 1758. Vizitacija god. 1759. 1762. 1765. 1768. 1771.	1 35 61 66 110 127 133 146	Samo župe Dubica i Jasenovac (Jasenovac)
113/II	God. 1771. Str. 1–42 Popis prihoda župa iz god. 1771.		
114/III	God. 1778–1804. Str. 1–224		

	Vizitacija god. 1778.	1
	1779.	43
	1784.	127
	1804.	164
115/IV	God. 1802. Str. 1–117 Popis prihoda župa iz god. 1802.	
116/V	God. 1840. Str. 1–90 Vizitacija god. 1840.	
117/VI	God. 1865. Str. 1–160 Vizitacija god. 1865.	

10. ARHIDAKONAT G O R I C A

(Vidi i Arhidakonat Katedrala br. 69/XXV)
Protokoli br. 118/I do 129/XII, god. 1668–1842.

118/I	God. 1668–1674. Str. 1–253 Vizitacija god. 1668.	Str. (fol.)	1
	1669.		129
	1671.		154
	1672.		176
	1673.		199
	1674.		223
119/II	God. 1683–1732. Fol. 1–10 Str. 1–237 Fol. 238–362 Str. 1–129 Ovjera bisk. Borkovića Index parochiarum Vizitacija god. 1783.	fol.	1 v 2 1
	1684.		151
	1686.		194 (iza str. 237 slijedi fol. 238!)
	1687	fol.	250
	1688.		275
	1690.		296

	1691.	321	
	1692.	341	
	1732.	1 v	
120/III	God. 1704–1739. Str. 1–512 1–96		
	Vizitacija god. 1704.	1	
	1706.	387	(Jaska, Draganić, Mahično i Hrnetić)
	1707.	402	(nastavak vizitacije iz god. 1706.)
	1709.	447	
	1735.	1	(ponovljena paginacija)
	1739.	83	(6 župa)
121/IV	God. 1741–1753. Str. 1–374 1–322		
	Vizitacija god. 1741.	1	
	1743.	370	(samo Jaska)
	(1743.)	1	(nastavak: ponovljena paginacija)
	1750.	98	(Mahično, Mrežnica, Dubovac)
	1753.	130	(5 župa manjka)
122/V	God. 1756–1775. Fol. 1–129 Str. 138–573		
	Vizitacija god. 1756.	fol. 1	
	1765.	str. 138	
	1767.	331	(6 župa)
	1768.	372	(7 župa)
	1771.	448	
	1775.	526	(6 župa)
123/VI	God. 1771. Str. 1–132 Popis prihoda župa iz god. 1771.		
124/VII	God. 1776–1821. Str. 1–448		
	Vizitacija god. 1776.	1	
	1779.	58	
	1820.	108	
	1821.	412	(samo Mahično)

- 132/III God. 1720–1731.
Str. 1–1106
Vizitacija god. 1720. 1
1726. 372
1729. 504
1731. 741 (iza str. 799 slijedi str. 1000!)
- 133/IV God. 1731–1748.
Str. 1–222
1–213
1–193
1–125
Vizitacija god. 1731. 1 (samo Zelinski dekanat)
1735. 58
1738. 1 (ponovljena paginacija)
1743. 1 („ „)
1748. 1 („ „)
- 134/V God. 1733.
Str. 1–134
Popis prihoda župa iz god. 1733.
- 135/VI God. 1753–1761.
Str. 1–26
1–112
1–134
Vizitacija god. 1753. 1–26
1754. 1–112
1761. 1–134
Zapisnik svake vizitacije ima svoju paginaciju.
- 136/VII God. 1771.
Str. 1–318
Popis prihoda župa iz god. 1771.
- 137/VIII God. 1795.
Str. 1–359
Vizitacija god. 1795.
- 138/IX God. 1771. (?)
Fol. 1–18
Dodatak popisu župa arhidakonata Kalnik (vjerojatno iz god. 1771).

- 139/X God. 1802.
Str. 1–442
Popis prihoda župa iz god. 1802.
- 140/XI God. 1822–1842.
Str.
Urbari župa Dubovec i Sv. Ivan Zelina
Vizitacija god. 1822. (dekanat Zelinski i župa Đurđić)
1825. (dekanat Bjelovar)
1841. (dekanat Zelina)
1842. (dekanat Bjelovar)
- 141/XII God. 1840.
Str. 1–110
Vizitacija god. 1840. (dekanat-distrikt Križevci)
- 142/XIII God. 1841–1842.
Str. 1–
Vizitacija god. 1842. 1 (dekanat Bjelovar)
1841. 213 (dekanat Zelina)
- 143/XIV God. 1866.
Str. 1–280
Vizitacija god. 1866. (dekanat Zelina)
- 144/XV God. 1896–1913.
Str. 1
Vizitacija god. 1902. 1 (Bjelovar)
1906. 11 (dekanat Bjelovar)
1901. 67 („)
1896. i 1912. 141 (dekanat Križevci)
1898. i 1913. 367 (dekanat Zelina)
- 144/XVa God. 1707–1748.
Str. 1–266
Urbari župa I
- 144/XVb God. 1690–1767.
Str. 1–392
Urbari župa II (Vidi: VRBOVEC br. 157/VIa)

12. ARHIDAKONAT TUROPOLJE

Protokoli br. 145/I do 151/VII, god. 1799–1905.

(Starije podatke o župama Turopoljskog arhidakonata treba tražiti u zapisnicima arhidakonata *Katedrala*).

- 145/I –
Str. 1–286
U ovom svesku nema spisa kanonskih vizitacija, nego su upisani dugovi i kamate na dugove raznih osoba crkvama, odnosno misnim zakladama (altarijama) župa Turopoljskog arhidakonata.
- 146/II God. 1799–1805.
Str. 1–245, 1–70
Vizitacija god. 1799. 1–244
1805. 1–61 (ponovljena paginacija)
- 147/III God. 1771. (?)
Fol. 1–20
Supplementum archidiaconatus Campi Turopolja.
Ovaj dodatak odnosi se na popis prihoda župa, vjerojatno iz god. 1771. Nema podataka iz kanonskih vizitacija.
- 148/IV God. 1850.
Str. 1–25
Vizitacija pokupskog dekanata god. 1850.
- 148/IVa God. 1823–1843.
Str. 1–100
Vizitacija god. 1823. (Sv. Martin pod Okićem)
1843. 5
(Brezovicu vidi: VARIA II
br. 184b)
- 149/V God. 1851.
Str. 1–257
Vizitacija odranskog dekanata god. 1851.
- 150/VI God. 1852.
Str. 1–29
Vizitacija okićkog dekanata god. 1852.
- 151/VII God. 1895–1911. (Turopolje i *Vrbovec*)
Str. 1–482

Vizitacija god. 1905.	1	(Bučica, Jamnica, D. Kupčina i Lasinja)
1895. i 1911.	33	(od pokupskog dekanata Pokupsko, Šišinac, Šišljavić, Kravarsko, Dubravec i odranski dekanat)
1905.	283	(okički dekanat)
1905.	363	(Arhidakonat <i>Vrbovec</i>)

13. ARHIDAKONAT VRBOVEC

(Vidi i br. 151/VII, arhidakonat *Turopolje*)

Protokoli br. 152/I do 159/VIII, god. 1679–1840.

152/I	God. 1679. Fol. 1–15 Vizitacija god. 1679.	
153/II	God. 1686–1694. Fol. 1–143 Vizitacija god. 1686.	1
	1687.	13
	1689.	30
	1690.	44
	1691.	54
	1692.	98
	1694.	110
154/III	God. 1696–1704. Str. 1–338 (?) Vizitacija god. 1696.	1
	1698.	119
	1699.	161
	1700.	193
	1702.	219
	1703.	245
	1704.	300
155/IV	God. 1706–1737. Str. 1–339 Vizitacija god. 1706.	2
	1708.	43
	1709.	79

	1710.	120	
	1712.	160	
	1715.	188	
	1717.	204	
	1721.	234	
	1722.	272	(Jezero, Tuhelj, Rozga)
	1727.	287	
	1728.	318	(Taborsko, Sela – nepotpuna vizitacija)
	1737.	328	(Tuhelj, Jezero, nepotpuna vizitacija)
156/V	God. 1739–1780.		
	Str. 1–348 (prije paginacije 4 lista bez paginacije)		
	Vizitacija god. 1739.	1	
	1742.	163	
	1748.	204	
	1753.	233	
	1757.	251	
	1761.	280	
	1771.	317	
	1780.	348	(samo uvod u vizitaciju!)
157/VI	God. 1771–1868.		
	Popis prihoda župa iz god. 1771.	1	
	Vizitacija god. 1867.	41	(Rozga)
	1868.	81	
157/VIa	God. 1771.		
	Str. 1–64		
	Popis prihoda:		
	Vrbovec	3	
	Kalnik	29	(Đurđić, ili Lemeš, Trem i Žabnica)
158/VII	God. 1802.		
	Str. 1–118		
	Popis prihoda župa iz god. 1802.		
159/VIII	God. 1802–1840.		
	Str. 1–4		
	Vizitacija god. 1802.	2	
	1840.	272	

N a p o m e n a: Zapisnik vizitacije vrbovečkog arhiđakonata iz god. 1905. nalazi se u knjizi br. 151/VII s vizitacijama turopoljskog arhiđakonata.

14. ARHIĐAKONAT V A R A Ž D I N

(Vidi i arhiđakonat Komarnica br. 102/XIV)

Protokoli br. 160/I–176/XVII, god. 1649–1914.

160/I	God. 1649. Str. 1–97 Vizitacija god. 1649.	Str. (fol.)
161/II	God. 1669–1676. Fol. 1–144 Vizitacija god. 1669 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676.	2 19 39 55 69 89 129
162/III	God. 1678–1681. Str. 1–200, 1–60, 1–44, 1–53 Vizitacija god. 1678. 1679. 1680. 1681.	1–200 1–60 (ponovljena paginacija) 1–44 („ „) 1–53 („ „)
163/IV	God. 1683–1687. Fol. 1–227 Vizitacija god. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687.	1 68 100 137 v 173
164/V	God. 1688–1693. Str. 1–201, 1–56, 1–58, 1–56, 1–49. Svaka vizitacija ima svoju paginaciju. Vizitacija god. 1688. 1689. 1690. 1691. 1693.	
165/VI	God. 1694. Str. 1–246 Vizitacija god. 1694.	

166/VII	God. 1695–1698. Str. 3–363	
	Vizitacija god. 1695.	3 (prvi list zapisnika manjka)
	1696.	183
	1697.	255
	1698.	305
167/VIII	God. 1713–1748. Str. 1–602	
	Vizitacija god. 1713.	1
	1716.	31
	1717.	73
	1718.	107
	1720.	135
	1721.	182
	1723.	207
	1725.	222
	1726.	240
	1728.	277
	1730.	315
	1731.	350 (Toplice i Biškupec)
	1732.	356 (bez Toplica i Biškupca)
	1733.	377
	1735.	417
	1736.	455
	1741.	479
	1742.	519
	1745.	555
	1748.	586 (Zapisnik ove vizitacije nastavlja se u knjizi br. 169/X, str. 1–20)
168/IX	God. 1733. Str. 1–90	
	Vizitacija god. 1733.	
169/X	God. 1748–1765. Str. 1–66, 1–85, 1–268	
	Vizitacija god. 1748.	1 (nastavak iz knjige br. 167/VIII)
	1752.	21
	1755.	1 (ponovljena paginacija)
	1760.	1 („ „)
	1765.	197

170/XIa	God. 1768–1784. Str. 1–377 Vizitacija god. 1768. 1 1771. 60 1777. 157 1780. 262 1784. 325
170/XIb	God. poslije 1751. Str. 1–24 Popis prihoda (Biškupec, Vidovec, Ivanec)
171/XII	God. 1802. Str. 1–277 Popis prihoda župa iz god. 1802.
172/XIII	God. 1808. Str. 1–557 Vizitacija god. 1808. 23 (Od str. 1–22 prijepis biskupskih odredaba o vizitaciji)
173/XIV	God. 1808. Str. 1–173 (a) Vizitacija župe Varaždin 1–173 god. 1808. (b) Popis desetine varaždinskog arhidakonata iz god. 1808. 177 (sve župe osim Ivanca i Voće)
174/XV	God. 1822. Fol. 1–82 Vizitacija god. 1822.
175/XVI	God. 1841. Str. 1–173 Vizitacija god. 1841.
176/XVII	God. 1899. i 1914. Str. 1–290 Vizitacija god. 1899. i 1914. (zapisnici vizitacija po župama zajedno vezani)

15. ARHIDAKONAT VAŠKA

(Vidi i arh. Komarnica br. 92/IV, 93/VI, 94/VI)
 Protokoli br. 177/I–184/VIII, god. 1721–1841.

177/I	God. 1721. Str. 1–40 Vizitacija god. 1721.	(3 župe preko Drave: Babócsa, Berzence i Csurgó)
178/II	God. 1716–1753. Str. 1–468 Vizitacija god. 1718. 1721. 1727. 1728. 1731. 1733. 1781. 1733.	(Vaška i <i>Komarnica</i>) 1 (Arhidakonat <i>Komarnica</i>) 220 „ 283 „ 335 (Komarnica i Vaška izmiješano; preko Drave još Vizvar i s ove strane Virovitica) 369 (Komarnica) 437 (dio Vaške) 449 (Vaška) 459 (drugi dio Vaške)
179/IIIa	God. 1768. Str. 1–24 Popis prihoda župe u Turnašici iz god. 1768.	
179/IIIb	God. 1770. Str. 1–63 Popis prihoda župa preko Drave iz god. 1770. (prije pod br. 74/V, arhidakonat Bekšin!)	
180/IV	God. 1771. Str. 1–140 Popis prihoda župa iz god. 1771.	
181/V	God. 1783–1812. Str. 1–563 Vizitacija god. 1783. 1799. Popis prihoda župa 1802. Vizitacija god. 1805. 1812.	1 a 194 373 418 470

- 182/VI God. 1798–1805.
Str. 1–50
Protocollum archidiaconale 1798–1805.
Razni spisi u vezi s arhidakonskim poslovanjem.
Ovaj je protokol uvezan s protokolom br. 183/VII u jednu knjigu.
- 183/VII God. 1802.
Str. 1–226
Popis prihoda župa iz god. 1802.
- 184/VIII God. 1812–1841.
Str. 1–182
Vizitacija god. 1812. 1
1840. 118
1841. 149 (nastavak vizitacije
iz god. 1840)

16. *POPIS GODIŠNJIH PRIHODA*
župa uz broj stanovnika po selima

Protokoli br. 185–199
God. 1792–1793.

- 185 God. 1792–1793.
Str. 1–154
Arhidakonat Gora.
- 186 God. 1792.
Str. 1–210
Arhidakonat Zagorje
- 187 God. 1792.
Str. 1–158
Arhidakonat Gušće i Svetačje.
(Distrikt) Požega
Na kraju itinerarij biskupa M. Vrhovca prigodom dijeljenja potvrde u žu-
pama arhidakonata Čazma, Gušće i Svetačje te Komarnica.
- 188 God. 1792.
Str. 1–176
Arhidakonat Gušće i Svetačje.
Distrikt Gradiška

- 189 God. 1792.
Str. 1–296
Arhidakonat Katedrala.
- 190 God. 1792.
Str. 1–172
Arhidakonat Bekšin
Distrikt Belica
- 191 God. 1792.
Str. 1–228
Arhidakonat Komarnica
Distrikt Jalžabet (Suhodol)
- 192 God. 1792.
Str. 1–218
Arhidakonat Čazma
Distrikt Ivanić
- 193 God. 1792.
Str. 1–88
Arhidakonat Dubica
- 194 God. 1792.
Str. 1–290
Arhidakonat Gorica
Distrikt Jaska
- 195 God. 1792.
Str. 1–280
Arhidakonat Kalnik
Distrikt Remetinec
- 196 God. 1792.
Str. 5–244
Arhidakonat Turopolje
- 197 God. 1792.
Str. 1–64
Arhidakonat Vrbovec
- 198 God. 1792.
Str. 1–144
Arhidakonat Varaždin

199 God. 1792.
Str. 1–160
Arhidakonat Vaška

*17. KANONSKA VIZITACIJA KATEDRALE, KAPTOLA
I PREBENDARSKOG ZBORA, 18. URŠULINSKOG
SAMOSTANA U VARAŽDINU I 19. 3 KNJIGE
„TABELLA PAROCHiarUM” IZ 18. STOLJEĆA,
20. ARHIDAKONAT VAŠKA, kan. viz. god. 1821.*

Protokoli br. 200–214, god. 18. st. – 1821.

200 God. 1787–1796.
196 spisa
List 1–612

Predstavke, odluke, informacije, dopisi – u originalu ili u kopiji, najvećim dijelom o sporu između biskupa M. Vrhovca i Kaptola u vezi s kanonskom vizitacijom Kaptola, zatim o sporovima između M. Vrhovca i prebendarskog zbora, između prebendarskog zbora i prebendara P. Matića te između mlađih i starijih kanonika zbog diobe prihoda.

201 God. 1790–1800.
175 spisa
List 1–487

Predstavke, pisma, izjave i dr. ponajviše o sporu između Vrhovca i Kaptola; prebendarskog zbora u vezi s vizitacijom Kaptola i prebendarskog zbora, o sporu prebendarskog zbora i P. Matića; pri kraju neke parnice.

202 God. 1799.
List 1–508

Odgovor Vrhovčeva zastupnika kod Metropolitanskog suda u Kaloči, zagrebačkog kanonika Pavla Šelendića, na tužbu zastupnika prebendarskog zbora Pavla Matića upravljenu kralju 6. IV. 1796. i na tužbu upravljenu kaločkom nadbiskupu s brojnim priložima: 83 dokumenta u kopiji s priložima A–FFFF.

Koncept odgovora P. Šelendića kaločkom nadbiskupu na tužbu P. Matića (107 str.).

203 God. 1792–1794.
154 spisa s priložima
List 1–869

1. Izvještaj o vizitaciji katedrale, kaptola i prebendarskog zbora (135 str.)
2. Originalni spisi vizitacije s potrebnim priložima; svaki spis pod rednim brojem kako je označen u Izvještaju o vizitaciji (spis br. 1–153).

Vizitacija katedrale obavljena je od 12. do 24. II. 1792. Vizitacija kaptola i prebendarskog zbora obavljena je uz neke prekide od 24. II. do 28. IX. 1792. – Dekreti vizitacije proglašeni su 1. IX. do 10. X. 1794.

- 204 God. 1794–1800.
50 spisa s priložima
List 1–704
Nastavak knjige br. 203 – Uvodno je protokol s kratkim sadržajem spisa br. 154–213. Zatim originalni dokumenti s priložima u vezi s apelacijom kaptola i prebendarskog zbora na metropolitu u Kaloči proti odluka vizitacije iz god. 1792–1794. – Među spisima je tužba kaptola protiv bisk. Vrhovca upravljena kralju i odgovor Vrhovcu (na 136 str.). Pri kraju su spisi o izmirenju i nagodbi kaptola i prebendarskog zbora s biskupom prema preporuci nadbiskupa i kralja.
- 205 God. 1792–1794.
154 spisa s priložima
List 1–681
Ova knjiga je prijepis knjige br. 203. Izvještaj o vizitaciji 1792–1794. Zatim 153 spisa s priložima koji se nazivlju – *Provocatum*. Sva je knjiga prepisana je dnom rukom.
- 206 God. 1794–1799.
Tužbe kaptola i prebendarskog zbora upravljene na Metropolitanski sud u Kaloči. Odgovori biskupa M. Vrhovca i njegova zastupnika u Kaloči Josipa Žalca, zatim razna očitovanja, prigovori i odgovori parbenih stranaka, dokazi i protudokazi, sve s brojnim priložima. Prijepisi dokumenata i parničkih spisa.
- 207 God. 1788–1792.
141 spis
List 1–384
Spisi se tiču kaptola i prebendarskog zbora, a odnose se uglavnom na sporove prebendara i kaptola te na odnose u samom kaptolu, osobito na spor između mlađih i starijih kanonika o razdiobi prihoda te na posredovanje biskupa M. Vrhovca u tim sporovima.
- 208 God. 1687–1794.
List 1–410
115 spisa koji se odnose uglavnom na katedralu (inventari, računi, koralisti) i na bogoslužje u katedrali. Spisi o spajanju triju zagrebačkih župa u jednu (sv. Petra, sv. Marije i sv. Ivana).

- 209a God. 1794.
Str. I–II, 1–225
Odredbe (Decreta visitationis) kanonske vizitacije o kaptolu (sa Statutom kaptola), odredbe o katedrali, o bogoslužju u katedrali i o prebendarskom zboru.
- 209b God. 1794.
Str. 1–160
Odredbe kanonske vizitacije o katedrali, o redu bogoslužja u katedrali, o kaptolu i o prebendarskom zboru s ovjerom notara vizitacije.
- 209c God. 1794–1800.
Str. 1–64
Odluke kanonske vizitacije o prebendarskom zboru i o bogoslužju u katedrali.
- 209d God. 1794–1800.
Odluke kanonske vizitacije o katedrali, o bogoslužju u katedrali, o kaptolu i o prebendarskom zboru, kako su ponovno proglašene 30. V. 1800.
- 210 God. 1714–1774.
Str. 1–331
Vizitacija uršulinskog samostana u Varaždinu
Vizitacija god. 1714.	1
1719.	24
1722.	30
1722.	34
1723.	44
1733.	60
1738.	67
1739.	71
1742.	80
1749.	82
1752.	101
1755.	108
1761.	112
1764.	234
1767.	273
1774.	307
1776.	326

God. 1771.

Fol. 1–161

Tabella parochiarum dioecesis Zagrabienensis.

Pregled župa i filijala s podacima o broju kuća, stanovnika, o prihodima, crkvama i kapelama, župnim dvorovima te paramentima za crkve i kapele.

Arhidakonat Zagorje	1	
Katedrala	7	
Gorica	15	
Kalnik	25	
Komarnica	47	(samo Drnje)
Čazma	53	
Gušće i Svetačje	64	
Vaška	103	
Bekšín	106	
Komarnica	124	
Dubica	132	
Turopolje	141	
Varaždin	148	
Vrbovec	156	
Gore	158	

God. 1793.

Fol. 1–16

Deductio parochiarum...

Pregled starih i novih župa, lokalnih kapelanija, starih i novih kapelanija. Navedeni su prihodi i potrebe doprinosa za održavanje dušobrižnika (kongrua) za god. 1793. Pregled nije načinjen prema crkvenoj razdiobi biskupije po arhidakonatima, nego prema jedinicama civilne, odnosno vojničke uprave.

Zagrebačka županija	1
Varaždinska ”	5
Križevačka ”	7
Zaladska ” – Međimurje	8
Požeška ”	9
Virovitička ”	10
Slunjska pukovnija	11
1. banska ”	11
2. banska ”	11
Križevačka ”	12
Đurđevačka ”	13
Gradiška ”	14
SUMMARIUM	15

God. oko 1800.

Str. 1–335

Conspectus parochiarum dioecesis Zagrabiensis.

Pregled župa s podacima o stanovništvu, crkvama, kapelama, a napose o uređenju novih župa.

Arhidakonat Katedrala	2	
Turopolje	38	
Vrbovec	70	
Varaždin	110	
Bekšín	124	Medimurje
Komarnica	142	
Kalnik	166	
Čazma	210	
Vaška	232	
Gušće	246	
i Svetačje	262	
Gore	278	
Dubica	296	
Gorica	304	

God. 1821.

Br. 1–17

Arhidakonat VAŠKA. Kanonska vizitacija.

Uz tabele župa priloženi su vizitacijski spisi, kao inventari knjiga, odredbe vizitatora i sl. Bilješke iz povijesti župa (godina osnutka, župnici i dr.) pisao je biskup Vrhovac vlastoručno kod svake župe.

Crnac	br.	1
Moslavina		2
Čadavica		3
Nova Bukovica		4
Orahovica		5
Feričanci		6
Podgorač		7
Našice		8
Sopje		9
Sladojevci		10

RIASSUNTO

Nella parte introduttiva si riportano i dati sulla valorizzazione degli atti delle visite canoniche nella storiografia contemporanea e sui tentativi dell'elaborazione dei repertori per le visite canoniche delle singoli regioni in alcuni paesi. Accanto alla breve descrizione della storia delle visite, si riportano i dati sulle visite nella (archi)diocesi di Zagabria in base allo Statuto del Capitolo di Zagabria del 1334. Per intendere meglio la fisionomia del contenuto delle visite, si analizzano nel modo conciso le istruzioni per la visita (modus, methodus, puncta visitationis) e si riporta schematicamente il contenuto delle visite. Alla fine si mette in rilievo il significato delle visite per le più varie ricerche storiche e si descrive in breve il metodo dell'ordinamento delle visite della (archi)diocesi di Zagabria con la problematica sull'elaborazione dei mezzi scientifico-informativi.

Nella prima parte si riporta un generale, sommario e analitico prospetto dei libri delle visite.